

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เกือบทุกด้านในทุกภูมิภาคของโลกเป็นการเปลี่ยนแปลง จากยุคอุตสาหกรรมไปสู่ยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ สังคมโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคม ยุค โลกาภิวัตน์ (Globalization) ทุกประเทศทั่วโลกมีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร มีการร่วมมือ และแข่งขันกันทั้งด้านธุรกิจ การค้า อุตสาหกรรม การศึกษาและด้านอื่น ๆ อย่างรวดเร็ว และต่อเนื่องตลอดเวลา เกิดกระแสการปฏิรูป โดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่น และหน่วยปฏิบัติการมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปการศึกษาได้เกิดขึ้นในหลายประเทศ ฉะนั้น การศึกษา จึงถือว่าเป็นเครื่องวัดศักยภาพของมนุษย์ที่มุ่งให้การศึกษาเป็นกลไกเพิ่มสมรรถนะ ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด (คณะกรรมการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ, 2542, น. 21) ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของ (อมรวิเศษ นาครทรรพ และสังวรณ์ ังคกระโทก, 2541, น. 1 - 2) ที่พบว่า การศึกษาช่วยลดช่องว่างระหว่างชนชั้นทางสังคม สิ่งเหล่านี้เป็นกระจุกเงาสะท้อน ทิศทางการพัฒนาการศึกษาที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง

ในการปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เป็นต้นมาประเด็นสำคัญ คือ การปฏิรูปการศึกษาให้มีคุณภาพและการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาส รับการศึกษาได้ทัดเทียม และทั่วถึงมากที่สุด (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544, น. 15) ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นรากฐานและ เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมืองของประเทศ การที่จะใช้ การศึกษาให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประชากรและประเทศชาติให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ จำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544, น. 1, และนพเก้า ห่อนบุญเหิม, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พงษ์สันต์ ศรีสมทรัพย์ และชลิดา ศรีมณี, 2543, น. 38) ที่พบว่า สถาบันการศึกษาถือเป็นองค์กรที่ผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพในกระบวนการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลและบรรลุวัตถุประสงค์ การศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการ พัฒนาคคน พัฒนาสังคม และการศึกษาสามารถที่จะพัฒนาคคนให้เป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าได้ เป็นอย่างดี ย่อมที่จะส่งผลให้องค์กรต่าง ๆ เจริญเติบโตไม่หยุดยั้ง การศึกษาจึงมีความสำคัญ ต่อการพัฒนาคคน สังคมและประเทศชาติ (นิคม สมบุตร, 2540, น. 3) และการศึกษาเป็นกระบวนการ สำคัญในการช่วยให้คนพัฒนาคตนเองอย่างเต็มศักยภาพทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม

และจิตใจ ตลอดช่วงของชีวิต คือ ตั้งแต่วางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิดไปจนถึงวัยแห่งการพัฒนาศักยภาพ (ประเวศ วะสี, 2548, น. 10)

ในอดีตนั้นการศึกษาของคนไทย ใช้วัดในพระพุทธศาสนาเป็นศูนย์กลางต่อมาเมื่อได้เปิดรับอารยธรรมแบบตะวันตก รวมทั้งระบบการศึกษาสมัยใหม่เข้ามาใช้ทำให้บทบาทของวัดในการจัดการศึกษาลดลง แต่อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ หรือการศึกษาสายพระปริยัติธรรมที่จัดให้สำหรับพระภิกษุสามเณร ก็ยังมีความจำเป็นและทางภาครัฐก็ได้ให้ความสำคัญและสนับสนุนอยู่เช่นเดิม (เมธี สมภักดี, 2544) การศึกษาของคณะสงฆ์ไทยมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย แต่การจัดการเรียนการสอนยังไม่มียุทธวิธีแบบระเบียบ การจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ในช่วงนั้นมีเพียงการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีและแผนกธรรม และให้ชื่อโรงเรียนนี้ว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2514 (กองศาสนศึกษา, กรมการศาสนา, 2521) การจัดการศึกษาให้คณะสงฆ์ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และที่สำคัญพระสงฆ์เป็นผู้นำทางศีลธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีงามของชุมชน เป็นผู้นำท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญในด้านต่าง ๆ (จุไรรัตน์ แสนใจรักษ์, 2531, น. 13) การจัดการศึกษาของสงฆ์ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง 2 แห่ง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม แผนกบาลี แผนกสามัญศึกษา ต่างก็มีความสำคัญเป็นการพัฒนาคุณภาพของคนในสังคม เพื่อนำเอาวิถีธรรมมาเป็นแนวทางการดำเนินตามวิถีชีวิตของคนในสังคม (สำเร็จ อุดแดง, 2537, น. 19) การจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ไทยในความหมายหนึ่ง ก็คือ การเตรียมคนไทยรุ่นใหม่ให้พร้อมที่จะมาอยู่รวมในสังคมและมาช่วยพัฒนาสังคมไทย (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), 2541, น. 35) การพัฒนาบุคลากรทางศาสนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องให้มีความรู้และทักษะในการถ่ายทอดหลักธรรมสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545, น. 47) และส่งเสริมสถาบันศาสนาให้มีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, น. 16)

ส่วนการศึกษาในรูปแบบของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษานี้ ได้มีการขยายไปยังส่วนภูมิภาคมากขึ้นต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เรียกว่าระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2535 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน (วินัย เก่งสุวรรณ, 2541, น. 5 - 6) จากสภาพการศึกษาของคณะสงฆ์ที่เป็นอยู่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาอยู่ในเขตที่จำกัด และไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทั่วถึง และยังประสบปัญหาทางด้านการบริหารวิชาการ

การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคลากรและการบริหารทั่วไป (กิตติ ชีรศานต์, 2539 น. 4, และพระเทพเวที, 2529, น. 10) แม้จะบริหารตามหลักของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 และ 40 เป็นไปตามกรอบแนวคิดการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management หรือ SBM) ก็ยังประสบปัญหาในด้านการจัดการทั้งทางด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารทั่วไป (Myers and Stonchill, 1993, p. 1, David, 1996, pp. 4 - 5, Cheng, 1996, p. 44, และอุทัย บุญประเสริฐ, 2543, ข - ค) การเปลี่ยนแปลงทางด้านการบริหารและการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาทั้งหลักการ แนวคิด ภารกิจ กลยุทธ์ รูปแบบการตัดสินใจสั่งการ รูปแบบภาวะผู้นำการใช้อำนาจ การใช้ทรัพยากร เทคนิคการบริหารจัดการ ฯลฯ เนื่องจากโรงเรียนหรือสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการด้วยตนเองมากที่สุด ต่างจากเดิมที่ต้องถูกควบคุมโดยหน่วยงานจากส่วนกลาง (Cheng, 1996, pp. 45 - 51, ประสิทธิ์ เจียวยศรี, 2544, น. 25 - 31, คำริ บุญชู, 2545, น. 2 - 7) การบริหารการศึกษาของไทยที่ผ่านมา พบว่ามีปัญหาด้านโครงสร้างการบริหารของระบบการศึกษาไทย ซึ่งมีการะับผิดชอบที่ซ้ำซ้อนกัน เป็นเหตุให้ไม่มีคุณภาพ และขาดความสมดุลกัน (พราย, เจอร์ลด์ ดับเบิลยู, 2547, p. 34) และเพราะการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง และไม่ชัดเจนในหลาย ๆ ด้าน พร้อมทั้งความไม่พร้อม และไม่เพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียน สาเหตุดังกล่าวนี้ จึงส่งผลให้การบริหารและการจัดการของเรียนเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา บางโรงเรียนด้อยคุณภาพ (พาสนา กิจถาวร, 2548, น. 45)

ด้วยเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยในฐานะอดีตเคยเป็นพระภิกษุสามเณรที่เคยได้เข้ารับการศึกษาระบบของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พร้อมทั้งเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้บริหารจึงมองเห็นปัญหาการจัดการศึกษาและที่สำคัญการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษายังขาดการวางแผนการศึกษาที่เป็นระบบและมีนโยบายการศึกษาที่ไม่ชัดเจนต่อเรื่องที่เหมาะสมทันต่อยุคสมัยใหม่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักการบริหารตามกรอบภารกิจในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management หรือ SBM) สำหรับสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานอันประกอบด้วย การบริหารวิชาการ งบประมาณ บุคลากร การบริหารงานทั่วไป (Bartol, 1998, p. 371) การมีนโยบายที่ดีถือเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีการวางแผนที่ดีและมีประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุด Planned Change (Bardo and Hartman, 1982, pp. 70 - 71, กรรณิกา เจริญชัย, 2539, น. 82, และพูลสุข หิงคานนท์, 2540, น. 50) การเปลี่ยนแปลงซึ่งจะสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นได้นั้น ต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ (Systemic Change) และการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ระยะเวลา การเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่จะต้องค่อยเป็นค่อยไป และจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการปรับเปลี่ยน (Fullan and Stiegelbauer, 1995) ตามแนวคิดของนักการศึกษา

มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ากระบวนการเปลี่ยนแปลงนั้นมี 3 ระยะด้วยกัน ได้แก่ ระยะเริ่มแรก ระยะส่งเสริมการใช้ และระยะดำเนินการต่อเนื่อง Fullan and Stiegelbauer (1995, Miles, 1986, อ้างถึงใน Hopkins and Other, 1997, อ้างถึงใน Drury, 1995, Hall and Hord, 1987)

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผู้วิจัยคาดหวังว่า จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดยุทธศาสตร์ กรอบนโยบายต่าง ๆ การประเมินทางเลือก โดยวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่เป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งการวางแผนเพื่อบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนอื่น ๆ ซึ่งจะนำไปสู่ประสิทธิผลของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 สภาพปัจจุบันสภาพปัญหา การจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นอย่างไร

1.2.2 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

1.3.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัย ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ผลการวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการศึกษา และ ปัญหาการจัดการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ ครอบคลุม ทั้ง 14 กลุ่ม สถานศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม ทั่วประเทศในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาระยะนี้แบ่งขอบข่ายของการวิจัย ออกเป็น 2 มิติใหญ่ ดังนี้

2.1 สภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาตามภารกิจ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

2.2 ปัญหาการบริหารจัดการของสถานศึกษาตามภารกิจ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

3. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

3.1 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้ง 14 กลุ่ม ทั่วประเทศ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก กลุ่มละ 20 คน รวม 280 คน

3.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 25 คน จำแนก 4 กลุ่ม ดังต่อไปนี้ คือ กลุ่มบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน 10 คน กลุ่มนักวิชาการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 5 คน กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 5 คน กลุ่มผู้ใช้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน 5 คน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาระยะนี้ ศึกษาระหว่าง มกราคม - กรกฎาคม 2559

4.1 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาความเหมาะสม

ผลการวิจัยระยะที่ 2 การสร้างแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ครอบคลุม ทั้ง 14 กลุ่ม สถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
ทั่วประเทศในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ประกอบด้วย

- 2.1 แนวทางการบริหารวิชาการ
- 2.2 แนวทางการบริหารงบประมาณ
- 2.3 แนวทางการบริหารบุคคล
- 2.4 แนวทางการบริหารทั่วไป

3. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 24 คน จำแนก 4 กลุ่มดังต่อไปนี้ คือ กลุ่มบุคลากรทางการศึกษา
ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน 6 คน กลุ่มนักวิชาการศึกษากรมการ
ศาสนา จำนวน 6 คน กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 6 คน กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านโรงเรียนพระ
ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน 6 คน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาระยะนี้ศึกษาระหว่าง สิงหาคม - ธันวาคม 2559

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ดังต่อไปนี้

“แนวทางการพัฒนา” หมายถึง แนวทางปฏิบัติที่ทำให้เจริญขึ้นหรือทางปฏิบัติต่าง ๆ
ที่เป็นข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือสร้างสรรค์ที่เหมาะสมตามยุคสมัยเกี่ยวกับการ
พัฒนาการจัดการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“การจัดการศึกษา” หมายถึง การบริหารจัดการด้านการศึกษาที่เหมาะสม เพื่อให้ทันต่อยุค
โลกาภิวัตน์ และสมัยนิยมตามการเปลี่ยนแปลงของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“สภาพปัจจุบัน” หมายถึง สภาพการจัดการศึกษาและภาพรวมในการบริหารจัดการ รวมทั้งบริบทแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“ปัญหาการจัดการศึกษา” หมายถึง ข้อสงสัยขัดข้องและอุปสรรคต่าง ๆ ในระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

“การบริหารจัดการของสถานศึกษา” หมายถึง การบริหารจัดการด้านการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่นำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรที่มั่นคง และยั่งยืน และการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

“การบริหารวิชาการ” หมายถึง การกำหนดโครงสร้าง หรือระบุถึงแนวทางการบริหารงาน วิชาการอย่างมีส่วนร่วม มีการประเมินศักยภาพให้ตรงกับหลักสูตรแกนกลาง และพัฒนาแบบบูรณาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาให้มี

“การบริหารงบประมาณ” หมายถึง การบริหารงบประมาณตามความต้องการที่แท้จริง มีความชัดเจน โปร่งใส โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มีการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการทำแผนงบประมาณ มีการจัดสรรงบประมาณที่เป็นธรรม มีการบริหารและควบคุมงบประมาณอย่างโปร่งใส และมีการติดตามตรวจสอบ

“การบริหารงานบุคคล” หมายถึง การสร้างขวัญ และกำลังใจให้แก่บุคลากรทางการศึกษา เช่น การบรรจุให้เพียงพอต่อความต้องการ ส่งเสริมให้มีความมั่นคงในวิชาชีพ การลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน เพื่อประสิทธิในการปฏิบัติหน้าที่

การบริหารทั่วไป หมายถึง การพัฒนาระบบที่เอื้อต่อการเรียนการสอนทั้งอาคารและสถานที่ งบประมาณที่มีเพียงพอ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านสื่อเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารและมีการกำหนดแผนที่ชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่

“การศึกษาของคณะสงฆ์ไทย” หมายถึง การจัดการศึกษาที่จัดให้แก่พระภิกษุสามเณร แบ่งระดับ ได้แก่ การศึกษาพระปริยัติธรรม, แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย, การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เป็นการศึกษาในระดับนักธรรมตรี, โท, เอก และการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีเป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับปริญญาตรี

“โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา” หมายถึง การจัดการศึกษาที่คณะสงฆ์จัดให้แก่พระภิกษุสามเณร ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาใช้เวลาเรียน 6 ปี การศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 ตามประกาศมหาเถรสมาคมว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2553

“ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” หมายถึง ผู้มีหน้าที่ หรือผู้ที่มีผลกระทบโดยตรงจากการบริหาร และการจัดการศึกษา และผู้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านการเรียนการสอนและด้านการบริหารจัดการที่ต่อเนื่องและเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเสนอแนวคิดที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“ผู้เชี่ยวชาญ” หมายถึง ผู้มีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ต่อเนื่องในช่วงเวลาที่เหมาะสม ที่เกี่ยวกับการเสนอแนวคิดข้อเสนอเชิงนโยบาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“กลุ่มโรงเรียน” หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 เิงวิชาการ

1.6.1.1 ได้แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้ง 14 กลุ่ม ทั่วประเทศ

1.6.1.2 ได้แนวทางการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้ง 14 กลุ่ม ทั่วประเทศ เป็นระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา เป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.6.2 เิงประยุกต์ใช้

1.6.2.1 ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้ง 14 กลุ่ม ทั่วประเทศ ทุกระดับ

1.6.2.2 ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการในการจัดระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้ง 14 กลุ่ม ทั่วประเทศ ทุกระดับ